

Bakgrunn for utredningsprogram 132 kV Skaidi-Smørfjord

Hammerfest og Porsanger kommuner i Troms
og Finnmark fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver

Referanse

Dato

Ansvarlig

Saksbehandler

Repvåg Nett AS

202003417-22

22.06.2020

Lisa Vedeld Hammer

Frode Berntin Johansen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9

7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Innhold

1	Innledning.....	1
1.1	Tiltaket	1
2	NVEs behandling av meldingen.....	2
2.1	Høring.....	2
2.2	Møter	2
2.3	Innkomne merknader.....	2
3	NVEs vurdering av krav til utredninger	2
3.1	Innledning.....	3
3.2	Prosess og metode	3
3.3	Beskrivelse av anleggene	3
3.4	Transformatorstasjoner/koblingsstasjoner.....	5
3.5	Nye traséalternativer som skal inngå i utredningsarbeidet.....	5
3.6	Tiltakets virkning for miljø og samfunn.....	5
3.7	Utredningskrav som ikke er inkludert i utredningsprogrammet.....	Error! Bookmark not defined.
4	Oppsummering	8

Vedlegg A: Innkomne merknader til meldingen.

1 Innledning

I dette notatet sammenfattes og diskuteres høringsuttalelsene som har kommet inn i forbindelse med høring av Repvåg Netts forslag til utredningsprogram. På grunnlag av innkomne uttalelser og NVEs egne vurderinger, fastsetter NVE et utredningsprogram for tiltaket. Utredningsprogrammet er utformet som et eget brev av i dag, NVE ref. 202003417-24 og bør leses i sammenheng med dette notatet.

1.1 Tiltaket

NVE mottok 13.03.2020 melding fra Repvåg Nett om en ny 132 kV kraftledning mellom Skaidi og Smørfjord, se kart i figur 1. Bakgrunnen for meldingen er at eksisterende 66 kV-forbindelse Smørfjord-Lakselv snart når teknisk levealder og må fornyes i 2028/2029. Forbindelsen er på ca. 62 km. Mellom Skaidi og Smørfjord er det 18 km. Som en følge av at Statnett nå etablerer et sterkt nytt punkt i transmisjonsnettet ved Skaidi vurderer Repvåg Nett at en fremtidig forsyning til Smørfjord bør baseres på Skaidi og ikke Lakselv. Det vil si at når dagens Smørfjord-Lakselv skal reinvesteres bør det bygges en ny forbindelse mellom Skaidi og Smørfjord fremfor å bygge en ny kraftledning mellom Smørfjord og Lakselv. Ved å bygge ledningen nå, kan deler av dagens ledning mellom Smørfjord og Lakselv rives, og traseen kan gjenbrukes av Statnett til sin planlagte ledning mellom Skaidi og Varangerbotn.

Figur 1: Kart som viser meldte trasé med mørk blå strek.

2 NVEs behandling av meldingen

NVE behandler saken etter plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger av 21. juni 2017.

2.1 Høring

NVE sendte meldingen på høring den 02.04.2020. Høringsfristen var satt til 08.05.2020. Repvåg Nett videresendte informasjon om NVEs høring til berørte grunneiere/rettighetshavere. Høringen ble kunngjort i avisene Sagat og Finnmark Dagblad, og i Norsk lysingsblad.

2.2 Møter

Grunnet koronasituasjonen kunne ikke NVE avholde normale høringsmøter. Lokale og regionale myndigheter fikk derfor i høringsbrevet tilbud om digitale møter som erstatning for fysiske møter. Ingen har bedt om digitale møter, så disse ble ikke avholdt.

2.3 Innkomne merknader

NVE mottok totalt seks høringsuttalelser til meldingen. Uttalelsene er sammenfattet i vedlegg A.

3 NVEs vurdering av krav til utredninger

Utredningsprogrammet er spesifisert i et eget brev av i dag og er en arbeidsbeskrivelse på det NVE mener må utredes før tiltaket kan søkes om etter energiloven, NVE ref. 202003417-24. [NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg](#) skal brukes som hjelpemiddel for å få nærmere veiledning om omfanget av utredninger og krav knyttet til kartkvalitet, definisjon av anleggsveier m.m. Utredningsprogrammet dekker utredningskravene etter både forskrift om konsekvensutredninger og energiloven.

NVE har gjennom høring av forslaget til utredningsprogram mottatt innspill til utredninger som kreves gjennomført, i tillegg til de Repvåg Nett har foreslått. Det har kommet innspill til konkrete temaer som kreves utredet, traséjusteringer/nye traseer, osv. Vi har vurdert alle innspillene nedenfor.

Forslaget til utredningsprogram for ny 132 kV kraftledning mellom Skaidi og Smørfjord og innkomne merknader danner grunnlaget for drøftingen av hva som vurderes som beslutningsrelevante temaer. Vurderingen av temaer er bygget på disposisjonen i selve utredningsprogrammet.

3.1 Innledning

Innledningsvis i utredningsprogrammet spesifiserer NVE hva som skal legges til grunn for konsekvensutredningen. Formuleringene gjelder for alle deler av tiltaket og alle utredningstemaene nevnt i utredningsprogrammet.

3.2 Prosess og metode

Dette kapitlet legger føringer for hvilken prosess og hvilke metoder som skal benyttes i utredningene.

Datagrunnlag og metoder

I utredningsprogrammet anbefaler NVE at det brukes standard metodikk, se oversikt i Miljødirektoratets veileder M-1324/2019 [Konsekvensutredninger: anerkjent metodikk og databaser for innlegging av data](#), der dette er relevant. NVE forutsetter at Repvåg Nett benytter seg av relevante tilgjengelige kilder for de ulike utredningstemaene, også de som er nevnt i høringsinnspill, dersom disse er relevante og oppdatert.

Repvåg Nett skal kort redegjøre for metoder og datagrunnlag som er benyttet i utredningene. De skal også opplyses om eventuelle problemer i innsamlingen av data, eller ved metoder som er brukt i utredningsarbeidet. Bakgrunnen for dette er å sikre at utredningene er av tilfredsstillende kvalitet og mest mulig etterprøvbare. Vi forutsetter at Repvåg Nett samordner fagutredninger som utfyller hverandre, eller som må sees i sammenheng for å kunne belyse konsekvensene, eksempelvis landskap og friluftsliv.

NVE ber Repvåg Nett i nødvendig grad å kontakte regionale myndigheter, berørte kommuner, Sametinget, berørte reinbeitedistrikt og interesseorganisasjoner i utredningsarbeidet.

Avbøtende tiltak og transport

Av avbøtende tiltak som bør vurderes, har NVE hovedsakelig mottatt innspill om alternative traseer, tilpasninger av anleggsperioden mot reindriftas bruk av området, samt gjensåing av berørt areal nær reindriftas beitehager.

NVE tar inn et generelt krav om at avbøtende tiltak skal vurderes for alle relevante tema. Kravet er gitt i innledningen av utredningsprogrammet. Avbøtende tiltak kan ha positive virkninger for et tema, men negative virkninger for et annet tema. Kamouflerende tiltak vil for eksempel redusere de visuelle virkningene, men samtidig gjøre ledningen mindre synlig for luftfart og fugl. Vurderingen av avbøtende tiltak skal derfor inngå under de temaene som påvirkes. Repvåg Nett skal vurdere avbøtende tiltak som fuglemerking, kamouflerende tiltak, alternative mastetyper m.m. Vi har i utredningsprogrammet inkludert at traséjusteringer/nye traseer skal vurderes som alternativer til de som er meldt, og dette er også mulige avbøtende tiltak.

Når det gjelder transport og hvordan anleggsarbeidet skal gjennomføres, forutsetter NVE at det redegjøres for hovedtrekkene, og at det gis en generell vurdering av anleggsarbeidet i

konsekvensutredningen. Dette gjelder for eksempel behovet for motorisert transport i utmark, nybygging av veier m.m. Permanent og midlertidig arealbruk skal beskrives i søknaden og vises på kart. NVE forutsetter at arealbruk i forbindelse med anleggene, herunder anleggsarbeider og drift, i all hovedsak skal være avklart gjennom konsesjonsprosessen.

Når det gjelder avtaler om bruk av veier, vil NVE oppfordre Repvåg Nett til å samarbeide med grunneiere og rettighetshavere for å komme frem til gode løsninger for transportbehovet.

3.3 Beskrivelse av anleggene

3.3.1 Begrunnelse for tiltaket og beskrivelse av 0-alternativet

NVE har satt krav om begrunnelse for tiltakene, der både tekniske og økonomiske argumenter skal inngå. Det skal gis en beskrivelse av situasjonen, herunder forsyningssikkerhet og påvirkning for industri/næring, dersom de planlagte tiltakene ikke realiseres, også kalt 0-alternativet. Dette gir et viktig sammenligningsgrunnlag for de vurderingene som skal gjøres når NVE konsesjonsbehandler anleggene.

3.3.2 Beskrivelse av alternativer

NVE har satt krav om at Repvåg Nett skal beskrive tiltakene, inkludert nødvendige tiltak som veier, riggplasser, massedeponi osv. Både vurderte og omsøkte alternativer skal beskrives og vises på kart.

3.3.3 Systemløsning

Valg av systemløsning skal begrunnes. Andre vurderte systemløsninger som ivaretar behovet skal beskrives. Herunder skal fordeler og ulemper ved ulike systemløsninger beskrives. Vurdering av systemløsning må ses i sammenheng med beskrivelse av 0-alternativet.

3.3.4 Teknisk/økonomisk vurdering

Repvåg Nett skal fremlegge teknisk-økonomiske vurderinger av de ulike systemløsningene. Det skal begrunnes hvorfor den planlagte systemløsningen anses som det samfunnsmessige mest rasjonelle alternativet. De vurderte systemløsningene skal vurderes opp mot nullalternativet.

Eventuelle ikke-prissatte virkninger skal beskrives. Usikkerhet i beregningene skal belyses, eksempelvis konsekvenser dersom en annen effektutvikling enn forutsatt, inntreffer.

Oppsummeringen skal inneholde estimat for investerings-, drifts- og vedlikeholdskostnader, endring i tapskostnader og avbruddskostnader for alle vurderte systemløsninger, inkludert 0-alternativet.

Sikkerhet og beredskap

NVE har satt krav om at det skal beskrives om virkningene av anleggene, eller skade på anleggene, kan utgjøre en sikkerhetsrisiko for samfunn eller miljø. Dimensjonering og plassering av anleggene med tanke på fremtidige ekstremværhendelser skal beskrives og vurderes. I dette kapitlet skal også klimalaster, fare for ising, vindforhold, skred- og rasfare vurderes på relevante strekninger. Potensiell risiko for skade på nærliggende bebyggelse skal utredes.

Det gjøres oppmerksom på at klassifisering av anlegg og detaljskjema er unntatt offentlighet og skal verken inngå eller beskrives i offentlige dokumenter. Dokumenter som er unntatt offentligheten merkes, og legges som vedlegg til konsesjonssøknaden.

3.4 Transformatorstasjoner/koblingsstasjoner

Dersom øvrige transformatorstasjoner/koblingsstasjoner skal oppgraderes/ombygges eller nybygges som følge av ledningen, skal de utredes og inngå i søknaden.

3.5 Nye traséalternativer som skal inngå i utredningsarbeidet

NVE har i høringen mottatt innspill fra reinbeitedistrikt 21 om at det bør vurderes om Smørfjord bør forsynes fra Porsangersiden i stedet for fra Skaidi. NVE vil be Repvåg Nett om å beskrive fordeler og ulemper ved en slik løsning. Dersom en slik løsning er fornuftig vil NVE be Repvåg Nett om å utrede denne traseen. Dersom en slik løsning er teknisk eller systemmessig vanskelig vil NVE ikke pålegge Repvåg Nett om en full utredning av et slik alternativ, men ber Repvåg Nett om å fremføre argumenter for og mot et slikt alternativ. Dersom NVE er uenig med Repvåg Netts argumentasjon rundt en slik løsning vil vi kunne be om tilleggsutredninger etter at søknaden er tatt til behandling.

NVE presiserer at de traseene vi ber om at skal utredes, ikke må omsøkes. Repvåg Nett må selv avgjøre og begrunne traseene som omsøkes. Dersom noen av alternativene som skal utredes vurderes å ha store så ulemper at de ikke er realistiske, kan disse tas ut av det videre utredningsarbeidet. Det skal da begrunnes hvorfor dere eventuelt ikke ønsker å søke om disse traseene.

Nye eller justerte traseer

- Det skal beskrives fordeler og ulemper ved en forsyning av Smørfjord fra Porsangersiden. Dersom dette er en fornuftig løsning skal denne utredes.

3.6 Tiltakets virkning for miljø og samfunn

3.6.1 Landskap og visualiseringer

Hvordan kraftledningen vil påvirke landskapet og hvor synlig den vil være fra ulike områder, er et viktig vurderingstema i konsesjonsbehandlingen.

NVE vil i utredningsprogrammet be Repvåg Nett beskrive landskapet i de berørte områdene, der en omtaler landskapstyper og hvordan anleggene kan påvirke landskapsverdiene og oppfattelse av landskap, natur- og kulturmiljø. Vurderingen skal ta hensyn til eksisterende inngrep, som for eksempel parallelle kraftledninger. Landskapet skal beskrives i henhold til Nasjonalt referansesystem for landskap.

NVE har satt krav om at Repvåg Nett skal beskrive tiltakene, inkludert nødvendige bianlegg. Med tiltakene menes kraftledning, transformatorstasjoner, veier, riggplasser, massedeponier og eventuelle andre permanente bianlegg, som er nødvendig for gjennomføring av tiltaket.

Bruk av visualisering er en viktig del av vurderingen av de visuelle virkningene, og NVE setter alltid krav om visualiseringer for slike tiltak. Dersom det søkes alternative traseer, skal kravene om visualisering være dekkende også for disse.

3.6.2 Kulturminner og kulturmiljøer

NVE ber i utredningsprogrammet at både kulturminner og kulturmiljøer beskrives, verdivurderes og vises på kart. NVE legger til grunn at Repvåg Nett beskriver kjente automatisk fredede kulturminner, vedtaksfredede kulturminner, nyere tids kulturminner og kulturmiljøer.

3.6.3 *Naturmangfold*

Det er viktig å påpeke at utredninger av virkninger av kraftledninger og transformatorstasjoner ikke vil gi en generell kartlegging av naturmangfoldet verken i traseene eller i omkringliggende områder. Utredningene skal gi beslutningsrelevant informasjon, og det skal fokuseres på truede og sårbare arter, som av erfaring forventes å bli påvirket av denne type anlegg. NVE vil stille krav om at viktige områder og lokaliteter for naturmangfold vises i kart.

3.6.4 *Reindrift*

Gearretnjarga reinbeitedistrikt (reinbeitedistrikt 21) skriver at den planlagte ledningen vil gå gjennom tre beitehager/ "ventegjerder" som brukes om høsten ved merking og slakting. Der er også skillegjerde i tilknytning til disse, samt sperregjerde. De ber om at det skal vurderes om man kan unngå disse, samt om gjensåing av anleggsområdet kan være aktuelt. NVE vil ta med i utredningsprogrammet at reindriftas anlegg skal beskrives, og at det skal vurderes hvordan man eventuelt kan avbøte virkninger av ledningen for reindriftas bruk av området.

Videre skriver de at det allerede er gjennomført store inngrep i sommerbeitene. Sommerbeitene er minimumsfaktoren for reindriften i Gearretnjarga reinbeitedistrikt. Sommerbeitene blir enda viktigere som følge av de pågående klimaendringene, da det ligger an til kortere tids bruk av vinterbeitene og lengre tids bruk av sommerbeitene. Etter deres oppfatning vil ytterligere inngrep kunne overskride grensen for hva de kan tåle av inngrep. De ber derfor om at det må utredes om den planlagte ledningen, sammen med tidligere og øvrige mulige nye inngrep, er i strid med folkeretten. NVE vil be Repvåg Nett om å beskrive andre inngrep i området som kan tenkes å ha virkninger for reindriften. Det er NVEs oppgave i behandlingen av søknaden å vurdere om folkerettens grenser blir overskredet, og en beskrivelse av andre inngrep i området vil være viktig for en slik vurdering.

Videre skriver distriktet at et alternativ til den planlagte nye ledningen til Smørfjord er at den bygges fra Porsangersiden. Det er den eneste muligheten for å unngå flere ledninger gjennom beitehagene på Hatter. De ber om at dette alternativet utredes. NVE vil ta med i utredningsprogrammet at fordeler og ulemper ved en slik løsning skal belyses, og dersom dette er en god løsning skal den utredes.

Distriktet påpeker at det er viktig at den/de personer som utreder konsekvensene for reindriften har en fagkompetanse som de kan anerkjenne, og at det holdes kontakt med reindriften i løpet av utredningsperioden. NVE bemerker at vi ikke har myndighet til å pålegge hvilke utreder som tiltakshaver benytter til oppdraget, men vi kan be om ytterligere utredninger dersom vi mener at de som blir forelagt oss ikke tilfredsstiller kravene i utredningsprogrammet. NVE legger imidlertid til grunn at den utrederen som benyttes har rett fagkompetanse til å gjennomføre tilstrekkelige utredninger.

3.6.5 *Arealbruk*

NVE ber Repvåg Nett kommentere hvordan de vil erstatte eventuelle økonomiske tap som berørte eiendommer påføres i henhold til gjeldene praksis. I utredningsprogrammet ber NVE om at Repvåg Nett beskriver hvor mye og hva slags areal som båndlegges av anleggene. Vi ber også om at de redegjør for prinsipper og fremgangsmåte for erstatning av grunn og rettigheter.

3.6.6 *Nærings- og samfunnsinteresser*

Lokalt næringsliv

NVE vil inkludere et punkt om reiseliv i utredningsprogrammet. Tiltakets eventuelle konsekvenser for lokalt og regionalt næringsliv skal vurderes, herunder sysselsetting og verdiskaping.

Reiseliv

NVE vil inkludere et punkt om reiseliv i utredningsprogrammet. Repvåg Nett skal beskrive den eksisterende reiselivsnæringen i området, og vurdere hvilke mulige virkninger anleggene vil kunne få for reiselivet.

Landbruk

Virkninger for jord- og skogbruket, herunder driftsulemper, type skogareal som berøres og virkninger for produksjon, og hvordan virke skal tas ut skal vurderes.

Tekniske anlegg, kommunikasjonssystemer og infrastruktur

Det skal vurderes om anlegget utgjør konsekvenser for Forsvarets anlegg. Nærføring eller kryssing av fylkes- og riksveier, og konsekvenser, og eventuelle tilpasninger i anleggs- og driftsfasen skal vurderes.

Luftfart

NVE har et eget punkt om luftfart i utredningsprogrammet. Det skal vurderes om anlegget utgjør hindringer for luftfarten, spesielt for lavtflygende fly og helikopter. Behovet for merking av luftspenn skal redegjøres for jf. tidligere omtale av avbøtende tiltak.

Infrastruktur

NVE har i utredningsprogrammet satt krav om at Repvåg Nett skal beskrive virkninger for eksisterende eller planlagt infrastruktur, som f.eks. virkninger for fylkes- og/eller riksveier.

Elektromagnetiske felt

I tråd med anbefalte utredningsnivå fra Statens strålevern, vil NVE sette krav om at Repvåg Nett kartlegger om det finnes bygg som vil bli eksponert for elektromagnetiske felt over 0,4 mikrottesla i årsgjennomsnitt. Denne magnetfeltverdien er ikke en tiltaksgrense eller en absolutt grenseverdi, men et utredningsnivå. Det skal fremgå hvilke typer bygg (boliger, fritidsboliger, skoler, barnehager og andre bygg) som eventuelt vil få magnetfeltverdier over utredningsnivået. Omfanget av eksponeringen skal beskrives og tallfestes. Dersom bygg får magnetfeltverdier over utredningsnivået på 0,4 mikrottesla, skal det vurderes tiltak for å redusere feltene til under 0,4 mikrottesla. Med bygg menes i denne sammenheng boliger, skoler og barnehager.

Forurensing og klima

Støy fra kraftledningen og transformatorstasjonen skal vurderes ved ulike værforhold.

NVE har i utredningsprogrammet satt krav om at kilder til forurensing fra anleggene, som f.eks. avrenning fra kreosotstolper og oljegruber i transformatorstasjoner skal vurderes, og risiko for forurensing vurderes.

For utvidelser av transformatorstasjoner skal faren for utslipp vurderes for alle omsøkte løsninger. Dersom det søkes om et luftisolert anlegg, skal mengden av olje angis, og dersom det søkes om gassisolert anlegg, skal mulige konsekvenser av bruk av SF₆-gass vurderes.

Det skal vurderes om anleggene vil ha virkninger for drikkevanns- eller reservevannkilder. Dersom det er fare for at anleggene kommer i konflikt med drikkevanns- eller reservevannkilder, skal tiltak beskrives.

4 Oppsummering

På bakgrunn av melding med forslag til utredningsprogram fra Repvåg Nett, innkomne merknader og egne vurderinger, har NVE fastsatt et utredningsprogram for den planlagte byggingen av 132 kV kraftledning Skaidi-Smørfjord.

Når det gjelder de ulike fagtemaene som skal utredes, har NVE tatt utgangspunkt Repvåg Netts foreslåtte utredningsprogram, tidligere fastsatte utredningsprogram for denne type tiltak og de innspillene som NVE har mottatt gjennom høringen av meldingen. I tillegg til de traseene Repvåg Nett har foreslått, krever NVE at de vurderer enkelte traséjusteringer og alternative traseer, etter innspill i høringsprosessen.

NVE understreker at informasjonen som fremkommer i en søknad etter energiloven med tilhørende utredninger basert på dette utredningsprogrammet vil utgjøre beslutningsgrunnlaget for NVEs konsesjonsavgjørelse sammen med de høringsinnspill vi mottar gjennom den offentlige høringen. NVE mener dette vil gi et godt grunnlag for å vurdere om det er behov for anleggene og vurdere virkningene av anleggene.

Vedlegg A – Sammenfatning av høringsuttalelser

NVE sendte meldingen på høring den 02.04.2020. Høringsfristen var satt til 08.05.2020. Repvåg Nett videresendte informasjon om NVEs høring til berørte grunneiere/rettighetshavere. Høringen ble kunngjort i avisene Sagat og Finnmark Dagblad, og i Norsk lysingsblad.

Følgende instanser fikk meldingen på høring:

Hammerfest kommune, Porsanger kommune, Fylkesmannen i Troms og Finnmark Troms og Finnmark fylkeskommune, Sametinget, Avinor AS, Den Norske Turistforening, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) - Region Nord, Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet, Fiettar reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 22, Gearretnjarga reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 21, Karasjoga oarjjabealli reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 16, Finnmark Bonde- og Småbrukarlag, Finnmark Bondelag, Finnmark friluftsråd, Finnmark Natur og Ungdom, Fortidsminneforeningen, Fortidsminneforeningen i Finnmark, Friluftslivets Fellesorganisasjon, Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Luftfartstilsynet, Miljødirektoratet, Miljøstiftelsen Bellona, Natur og Ungdom, , Naturvernforbundet, Naturvernforbundet i Finnmark, Norges Bondelag, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Jeger- og Fiskerforbund Finnmark, Norges Miljøvernforbund, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Ornitologisk Forening, Olje- og energidepartementet, Riksantikvaren, Statens vegvesen, Varanger kraftnett as.

Repvåg Nett orienterte berørte grunneiere og tekniske etater om meldingen og om fristen for å komme med uttalelser.

Innkomne merknader

NVE mottok seks høringsuttalelser til meldingen. Samtlige uttalelser er sammenfattet under.

Kommunale og regionale myndigheter

Hammerfest kommune skriver i brev, datert 24.04.2020, at de ikke har noen kommentarer til meldingen.

Fylkesmannen i Troms og Finnmark skriver i brev, datert 27.04.2020, at de mener det foreslåtte utredningsprogrammet i utgangspunktet er godt. De anmoder om at de ulike utredningene har søkelys på mulige avbøtende tiltak, og at generelt må konsekvensene og hensynene også under anleggsperioden vurderes for de enkelte fagområdene. De påpeker at nye funn av rødlistede arter skal sendes til Artskart og at nye kartfestinger av naturtyper som ikke ligger i naturbasen skal klargjøres for innlegging. For tema reindrift påpeker de at det ligger flere arbeidsgjerder langs traseen til kraftledningen. Anleggsperioden må ta hensyn til reindriftens bruk av disse arbeidsgjerdene. Plassering av nye master må også planlegges slik at disse ikke forringer anleggene og bruken av dem. På samme vis må plassering av nye master ta hensyn til flyttleiene som krysser traseen til kraftlinjen, og man bør, i samråd med de berørte reinbeitedistriktene, plassere mastene slik at de ikke forringer flyttleiene. Videre skriver Fylkesmannen at det ligger to arbeidsgjerder i Ruoššavággi, mellom 3-6 km i luftlinje fra det nordlige startpunktet for den nye linjen. Ved eventuell bruk av helikopter i forbindelse med anleggsperioden må dette koordineres slik at det ikke foregår i den perioden arbeidsgjerdene er i bruk. Generelt må anleggsperioden koordineres med reindriftens bruk av området mellom Skaidi og Smørfjord.

Troms og Finnmark fylkeskommune skriver i brev, datert 08.05.2020, at de mener det er sannsynlig at det finnes automatisk fredede kulturminner i området, og de varsler derfor at de vil foreta en befaring av traseen i løpet av 2020 før endelig uttalelse kan gis til saken.

Sametinget skriver i brev, datert 05.05.2020 at de mener det er positivt at utredningsprogrammet skal se på blant annet tiltakets eventuelle virkninger for lokalt næringsliv inklusivt utmarksnæringer, og ber om at dette konkretiseres nærmere i utredningsprogrammet. For reindrift skal utredningen se på tiltaket både i anleggs- og i driftsfasen, og det skal sees på direkte beitetap og en vurdering av beitetap hvor det tas hensyn til samlet virkning av inngrep. Utredningen skal basere seg på eksisterende kunnskapskilder samt eventuelt befaringer. For Sametinget er det viktig at samiske rettighetshavere, som direkte blir berørt av tiltaket slik som reinbeitedistrikter og siida, kan delta i planprosessen. De ber derfor om at reindriftsutøvernes tradisjonelle kunnskap tas i bruk på lik linje med forskningsresultater, og at tradisjonell kunnskap vektlegges i arbeidet. Videre skriver de at de finner det sannsynlig at det kan være automatisk fredete samiske kulturminner i de aktuelle tiltaksområdene som ikke er registrert. I tilgrensende områder er det tidligere funnet en god del kulturminner, blant annet i forbindelse med bygging av ny 420 kV kraftledning. Det ble i sin tid heller ikke gjort befaringer etter samiske kulturminner før kraftledningene som allerede går mellom Skaidi-Smørfjord og Stabbursnes-Lakselv ble bygget. Sametinget må derfor foreta en befarings i form av visuelt overflatesøk, samt eventuelle prøvestikk og innmåling med GPS før de kan gi endelig uttalelse i saken.

Grunneiere/rettighetshavere

Gearretnjarga reinbeitedistrikt (reinbeitedistrikt 21) skriver i brev, datert 06.05.2020, at den planlagte kraftledningen vil være svært ødeleggende for distriktet. Den planlagte ledningen vil eventuelt gå gjennom tre beitehager/ "ventegjerder" som brukes om høsten ved merking og slakting. Der er også skillegjerde i tilknytning til disse, samt sperregjerde. De skriver at det allerede er gjennomført store inngrep i sommerbeitene. Sommerbeitene er minimumsfaktoren for reindriften i Gearretnjarga reinbeitedistrikt. Sommerbeitene blir enda viktigere som følge av de pågående klimaendringene, da det ligger an til kortere tids bruk av vinterbeitene og lengre tids bruk av sommerbeitene. Etter deres oppfatning vil ytterligere inngrep kunne overskride grensen for hva de kan tåle av inngrep. Det må etter distriktets mening utredes om den planlagte ledningen i sammenheng med tidligere og øvrige mulige nye inngrep er i strid med folkerettens, og derved norsk retts begrensninger for å frata oss beiterettigheter.

Videre skriver distriktet at et alternativ til den planlagte nye ledningen til Smørfjord er at den bygges fra Porsangersiden. Det er den eneste muligheten for å unngå flere ledninger gjennom beitehagene på Hatter. De ber om at dette alternativet utredes.

Hvis en folkerettsutredning konkluderer med at den planlagte ledningen sammenholdt med tidligere inngrep i sommerbeitene til Gearretnjarga ikke er i strid med folkeretten, ber de om at det gis garantier for at det ikke vil bli ytterligere utbygginger i disse sommerbeiter, herunder at «planene» om flere små vindkraftanlegg i områdene skrinlegges for godt. De fremholder at det allerede er bygget en svær transformatorstasjon ved Skaidi som skal være knutepunkt for den nye 420 kV kraftledningen til Hammerfest, Alta og videre østover. Det bør detaljplanlegges hvordan utvidelser av båndlagte områder rundt transformatorstasjonen kan unngås. De ber også om at det utredes hvordan man kan sikre minst skade av beitene i beitehagene, og om mulig å kompensere beitetap med gjensåing. Distriktet påpeker at det er viktig at den/de personer som utreder konsekvensene for reindriften har en fagkompetanse som de kan anerkjenne, og at det holdes kontakt med reindriften i løpet av utredningsperioden. Til slutt i uttalelsen gjennomgår distriktet deres bruk av området gjennom året.

Interesseorganisasjoner

Fortidsminneforeningen i Finnmark skriver i brev, datert 15.05.2020, at de legger særlig vekt på at utredning av kulturminner og kulturmiljø blir gjennomført, og at man vektlegger kartlegging av og

muligheten for nye funn av både samiske, kvenske og norske kulturminner i området. De mener det er særdeles viktig at man tar konsekvensen av kartlegging og eventuelle funn.